

۸- چه نسبتی بین موضوع و محمول در قضایای زیر برقرار است؟

الف) درخت هست. ب) خدا هست. ج) شریک الباری هست.

الف) ممکن ب) واجب د) ممتنع

۹- مفاهیم زیر را تعریف نمایید.

الف) امکانی: موجودات در ماهیت و ذات خود ممکن الوجود هستند، یعنی نسبت اشان با وجود و عدم مساوی است، این ماهیت هم می تواند باشد و هم می تواند نباشد. مثلا انسان هست. انسان هم می تواند باشد و هم می تواند نباشد. ذات وی به گونه ای نیست حتما باشد و به گونه ای نیست حتما نباشد.

ب) واجب الوجود بالغیر: همه اشیا بی که موجودند، واجب الوجود بالغیر هستند، اما به واسطه علتی که خارج از ماهیت آن ها می باشد. به عبارت دیگر واجب الوجود بالغیر هستند.

درس سوم: جهان علی و معلولی

۱۰- یکی از کهن ترین مسائل فلسفه چیست؟ مسئله علت و معلول

۱۱- رابطه علیت چگونه رابطه ای است؟

رابطه وجود بخشی میان علت و معلول را رابطه علیت گویند، پس، رابطه علیت رابطه وجودی و درونی است که در آن، یک طرف علت به طرف دیگر معلول وجود می دهد. کلمه « چرا » بازتابی از درک همین رابطه است. « چرا » یعنی « به چه علت » « علت این حادثه چیست »

رابطه علیت یک رابطه وجودی است، یعنی وجود یکی ضرورتا وابسته به وجود دیگری است. برخلاف رابطه بعد از وجود (رابطه دوستی)، ابتدا وجود دو نفر فرض می شود و سپس میان آن ها دوستی برقرار می گردد.

۱۲- بنا به دیدگاه دکارت انسان چگونه به درک علیت می رسد؟

درک رابطه علیت نیاز به تجربه و آموزش ندارد، هر چند یافتن مصادیق علت و معلول نیازمند تجربه و آموزش است. جزء مفاهیم اولیه است که درک آن علیت فطری است.

۱۳- از دیدگاه تجربه گرایان (آمپریست ها) انسان از چه طریقی علیت را درک می کند؟

از طریق حس به توالی پدیده ها پی می بدر و رابطه علیت را بنا می نهد.

- ۱۴- هیوم راه شناخت واقعیات را چه چیزی می داند؟ حس و تجربه
- ۱۵- هیوم عامل پنداشتن رابطه علیت میان پدیده ها را چه چیزی می داند؟ تداعی ناشی از پشت سر هم آمدن پدیده ها.
- ۱۶- از نظر فلسفه مسلمان اصل علیت چگونه اصلی است؟ یک قاعده عقلی است و از تجربه به دست نمی آید.
- ۱۷- از دیدگاه فلاسفه مسلمان اصل علیت چگونه ادراک می شود؟
شکل گیری ذهن انسان - اصل امتناع اجتماع نقیضین - اصل علیت
- ۱۸- از دیدگاه فلاسفه مسلمان کشف علل امور طبیعی از چه طریقی صورت می گیرد؟ از طریق حس و تجربه
- ۱۹- اصل سنخیت چگونه اصلی است؟ فیلسوفان به جز فیلسوفان تجربه گرا معتقدند اصل سنخیت مانند اصل علیت یک اصل عقلی است.
- ۲۰- نتایج اصل سنخیت را نام ببرید؟ تناسب - نظم و انتظام
- ۲۱- آن چه به معلول ضرورت وجود می دهد چیست؟ علت
- ۲۲- معلول با قطع نظر از علت چگونه است؟ امکان ذاتی دارد، یعنی ذات و ماهیت آن نسبت به وجود و عدم مساوی است. با آمدن علت، وجود معلول ضرورت می یابد و موجود می شود. پس، علت به معلول خود ضرورت وجود می بخشد و معلول را موجود می کند.
- ۲۳- رابطه ضرورت بخشی علت به معلول چه نام دارد؟ وجوب علی و معلولی
- ۲۴- اصل وجوب علی و معلولی به چه معناست؟ اگر علت یک چیز موجود می شود، موجود شدن آن نیز واجب می شود و ضرورت می یابد و آن چیز نیز موجود می شود.
- ۲۵- لازمه و نتیجه اصول عقلانی علیت، وجوب بخشی علت به معلول و سنخیت علت و معلول ببرید؟ اصل علیت: ارتباط و پیوستگی میان هر شی و منشأ آن و نفی پراکندگی و گسستگی.
اصل وجوب بخشی به علت به معلول: تخلف ناپذیری و حتمیت در نظام هستی
اصل سنخیت میان علت و معلول: نظم و قانون مندی های معین میان دسته های مختلف پدیده ها